

CRONICĂ DRAMATICĂ

Teatrul Național
„I. L. Caragiale“

DONA DIANA

de Camil Petrescu

Trei tineri nobili spanioli sosesc în Barcelona secolului al XVII-lea spre a peți trei fete deopotrivă de nobile, dar și foarte savante, pe Dona Diana și pe verișoarele ei, Laura și Fenicia. Diana însă, vrednică urmașă a eponimei sale mitologice, are silă de dragoste și prețuiește în exclusivitate desfatările cugetului, astfel încât opune un veto de principiu inflăcăratelor năzuințe ale inflăcărutului Don Cezar, care va purcede la „îmbliuzirea scorpiei”, pe alte căi însă și cu alte mijloace decât cele ale lui Petrucchio: simulând el însuși o deplină inapetență sentimentală, îi va stârni Dianei orgoliul, pentru ca, potrivit străvechiului adagiu „precum umbra-i femcia: de te ții de ea, fugi-va; ține-se-va de tine de fugi”, pînă la urmă cei doi eroi... happy-end.

N-am săvârșit nici o indiscreție destăinuind finalul: intriga e dintr-acelea unde, ca în unele romane politiste, cunoști din primul capitol criminalul: interesul rămîne să fie stîrnit de meșteșugul cu care se relatează peripețiile urmăririi, iscusința celor doi protagoniști, fazele mai mult sau mai puțin palpitate ale partidei. Or, dacă afinitățile electivă ale lui Camil Petrescu cu poetul dramatic spaniol Augustin Moreto y Cal

Adela Mărculescu

Didona Popescu și Emil Mureșan

Damian Crișmaru și Marian Hudac

se pot fără anevoință desluși — năzuința spre perfecțiune, credința într-o dragoste ideală, care să cumuleze toate registrele unei complexe personalități — se poate asmena desluși că și de rindul acesta Thalia a fost strinsă la cheltuială cu dramaturgul nostru. Cloroza intrigii rămîne nerevigorată de un dialog insuficient de scripitor, iar de la un moment dat încolo, de pe la mijlocul actului al doilea, lupta dintre cei doi protagoniști nu mai cunoaște nici o progresiune: pozițiile cucerite se năruie fără nici o motivație și lucrurile se reiau de la început, iscind, cu tot plafonul descoperit, senzația unui istovitor perpetuum mobile.

E desigur îmbucurător că, pentru „stagiunea de vară”, *Profesorul de franceză* sau *Acceleratul 402* sau altele asemenea de la răposata grădiniă Volta-Buzești se substituie cu cite o lucrare pe a cărei exercițiu se răsfrîng, întru mite, strălucirile a două prestigioase nume de clasici de prima mână; mai puțin îmbucurător este cînd, din fondul acesta de aur, alegerea se oprește asupra unei piese a cărei strălucire e calpă.

Punînd în scenă *Dona Diana*, Victor Moldovan a realizat o „piesă în costume” de o remarcabilă acurateță: „stilul” Teatrului Național a fost încă o dată cu cinste slujit.

În rolul titular, Adela Mărculescu — interpretă, ca și ceilalți colegi ai săi, a unei parlaturi îngrate — încearcă să-și pună în valoare farmecul personal, salvînd ce se putea salva. Interesant e Damian Crișmaru în rolul lui Don Cezar, cărui izbutește să-i dea o anume detașare ironică; în unele scene în care ispita melodramei era la doi pași, o anume bosumflare de copil răsfățat înlocuiește cu bun-gust patetismul. Hieratic și solemn ca statuia comandorului, Constantin Bărbulescu în rolul lui Diego, harnic Marian Hudac în rolul lui Martin, valetul trăgător de sfori. Au mai jucat: Lăviu Crăciun și Emil Mureșan (Don Luis și Don Gaston) la fel de nedegajați și cu o deficiență dicțione; Tamara Crețulescu (Laura) și Didona Popescu (Fenicia), care a punctat cu spirit citeva din puținele momente de vîrf ale comediei, Mițura Argehezi (Floreta).

Elegante, agreabile, decorurile arh. Gh. Bedros și frumoase, „de scenă”, costumele Elenei Ionescu. Un cuvînt bun merită ilustrația muzicală (Carmen Păsculescu), atît pentru alegerea textelor, cît și pentru buna sonorizare.

Radu Albala